

EDUSKUNNAN VASTAUS 127/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kirkkolain muuttamisesta (HE 121/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 15/2003 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 15 luvun 5 §:n 4 momentti, 19 luvun 4 a ja 6 §, 7 §:n 1 momentti, 9 § ja 11 §:n 4 momentti, 20 luvun 7 §:n 3 momentti ja 9 §:n 3 momentti, 23 luvun 7 §, 24 luvun 2 §:n 3 momentti ja 5 a—5 c § sekä 25 luvun 2 §,

sellaisina kuin niistä ovat 19 luvun 4 a § laissa 936/1996, 19 luvun 6 § laissa 937/1996, 24 luvun 5 a § laissa 1232/1999, 24 luvun 5 b § laissa 619/1998 ja 24 luvun 5 c § laissa 306/2002 sekä 25 luvun 2 § osaksi mainitussa laissa 937/1996,

muutetaan 2 luvun 3 §:n 1 momentti, 3 luvun 1 §:n 1 momentti, 6 luvun 15 §:n edellä oleva väliotsikko ja 15 §, 7 luvun 5 §, 10 luvun 6 §:n 2 momentti, 15 luvun 5 §:n 3 momentti, 16 luvun 2 §:n 3 momentti, 17 luvun 1—4 §, IV osan otsikko, 18 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohta ja 3 momentti, 19 luvun 1—4 ja 5 §, 7 §:n otsikko ja 3 momentti sekä 11 §:n otsikko, 20 luvun 7 §:n 2 momentin 12 kohta ja 9 §:n 1 momentti, 22 luvun 2 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 kohta ja 2 momentti sekä 6 §:n 6 kohta, 23 luvun 4 §:n otsikko ja 5 §, 24 luvun 1 §:n 1 momentti, 3—5 ja 6—10 §, 25 luvun 1 §:n 3 momentti, 3 §, 4 §:n otsikko ja 3 momentti, 5, 6, 9 ja 11 §, 15 §:n 2 momentti sekä 26 luvun 7 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 luvun 15 §, sekä 22 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta ja 6 §:n 6 kohta mainitussa laissa 936/1996, 7 luvun 5 § osaksi laissa 347/1998, 16 luvun 2 §:n 3 momentti mainitussa laissa 619/1998, 18 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohta laissa 201/2000, 19 luvun 1 § osaksi laissa 677/1997, 19 luvun 3 § laissa 1691/1995, 19 luvun 4 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 24 luvun 3 § osaksi laissa 771/1996, 24 luvun 4 ja 7 § osaksi mainituissa laeissa 1691/1995 ja 936/1996, 24 luvun 6 § osaksi laissa 649/2000, 24 luvun 8 § ja 25 luvun 1 §:n 3 momentti mainitussa laissa 937/1996, 24 luvun 9 § osaksi mainituissa laeissa 1691/1995, 936/1996 ja 347/1998, 24 luvun 10 § osaksi mainitussa laissa 1232/1999, 25 luvun 3 § osaksi laissa 706/1999 ja 25 luvun 5 § mainitussa laissa 347/1998, sekä

lisätään 17 lukuun uusi 5—8 §, lakiin uusi 17 a ja 17 b luku, 18 luvun 3 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 201/2000, uusi 6 kohta, 22 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 936/1996 ja 306/2002, uusi 2 momentti, 23 luvun 4 §:ään uusi 1 momentti, jolloin nykyinen 1 ja 2 momentti siirtyvät 2 ja 3 momentiksi, 24 lukuun uusi 11—16 §, 25 luvun 4 §:ään uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, 8 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 706/1999, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lukuun uusi 10 a §, seuraavasti:

2 luku

**Kirkkolaki ja muut kirkkoa koskevat
säädökset**

3 §

Kirkon vaalijärjestys ja täytäntöönpanomääräykset. Säädösten julkaiseminen

Kirkolliskokous antaa kirkon vaalijärjestyksen, jossa määrätään tarkemmin seurakuntaväleista sekä kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsenten, piispan, papin, tuomiokapitulin pappisasessorin ja maallikkojäsenen sekä lääninrovastin vaaleista.

— — — — —

3 luku

Kirkon hallinnollinen ja kielellinen jako

1 §

Hiippakunta

Kirkollista hallintoa varten maa on jaettu hiippakuntiin. Hiippakunnan perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää kirkolliskokous. Kirkolliskokous päättää myös hiippakunnan rajojen muuttamisesta, jollei 6 §:n 3 momentista muuta johdu.

— — — — —

6 luku

Viranhaltijat ja työntekijät

C. Muut virat

15 §

Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulin virat ja virkasääntö

Kirkkohallituksessa ja tuomiokapitulissa on niiden tehtävien hoitamista varten tarpeelliset virat. Näihin virkoihin ottamisesta sekä viranhaltijoiden asemasta ja velvollisuuksista määrätään 11 §:n estämättä kirkolliskokouksen hyväksymässä virkasäännössä, jollei erikseen ole muuta säädetty, määrätty tai sovittu.

7 luku

Yleisiä säännöksiä

5 §

Esteellisyys

Kirkkovaltuuston jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) esteellisyyttä koskevassa säännöksessä tarkoitettua lähisukulaistaan tai sellaiseen sanotun säännöksen mukaan rinnastettavaa henkilöä. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan osallistuessa itseoikeutettuna seurakunnan muun toimielimen kokoukseen hänen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Jollei 25 luvun 5 §:n 1 momentista muuta johdu, muiden luottamushenkilöiden sekä seurakunnan viranhaltijoiden esteellisyydestä on

voimassa, mitä hallintolaissa siitä säädetään. Virka-, työ- tai muu vastaava suhde seurakuntaan tai seurakuntayhtymään ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä tai viranhaltijaa esteelliseksi hallintoasiassa, jossa seurakunta tai seurakuntayhtymä on asianosainen, jollei hän palvelussuhteensa perusteella ole esitelty tai muutoin vastaavalla tavalla käsitelty asiaa.

10 luku

Kirkkoneuvosto

6 §

Kirkkovaltuuston päätösten laillisuusvalvonta

— — — — —
Jos valtuusto pysyy päätöksessään, kirkkoneuvoston on saatettava hallinto-oikeuden ratkaistavaksi, onko täytäntöön panemiselle laillista estettä. Hallinto-oikeus ei saa ratkaista asiaa, ennen kuin valitusaika valtuuston päätöksestä on kulunut umpeen.

15 luku

Seurakunnan talous

5 §

Tilivelvolliset

— — — — —
Jos tilivelvollista vastaan on tehty muistutus, kirkkovaltuusto päättää, ryhdytäänkö tätä vastaan toimiin seurakunnan edun valvomiseksi. Jos on todennäköistä, että tilivelvollinen on hukannut varoja tai syylistynyt taloudelliseen väärinkäytökseen tai muuhun tahalliseen törkeään velvollisuuksien vastaiseen menettelyyn, kirkkovaltuuston on ilmoitettava hänet syytteeseen pantavaksi. Jos rikos on vähäinen, ilmoitus voidaan jättää tekemättä.

16 luku

Kirkonkirjat ja seurakunnan arkisto

2 §

Kirkonkirjojen pitäminen

— — — — —
Kirkonkirjoista tapahtuvasta tietojen luovuttamisesta ja virheiden oikaisusta on 24 luvun 3 §:n 3 momentin ohella voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

17 luku

Hautaustoimi

1 §

Hautausmaan perustaminen ja lakkauttaminen

Hautausmaan perustamisesta, laajentamisesta ja lakkauttamisesta päättää kirkkovaltuusto. Päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

2 §

Hautaoikeus

Oikeudesta tulla haudatuksi seurakunnan hautausmaahan säädetään hautaustoimilaissa (457/2003). Kirkkoneuvosto voi luovuttaa hautaoikeuden muullekin kuin hautaustoimilain 4 §:ssä tarkoitettulle vainajalle. Oikeus hautaan luovutetaan kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Kirkkoneuvosto voi erityisestä syystä luovuttaa hautaoikeuden muulloinkin. Hautaoikeuden haltija voi luovuttaa tämän oikeuden vain seurakunnalle.

Hautaoikeus luovutetaan enintään 50 vuoden määräajaksi. Hautaoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy kuitenkin aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voi-

daan uudelleen käyttää. Hautaoikeuden voimasaoloaikaa voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista.

Hautaoikeuden lakkaamisesta siinä tapauksessa, että haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, säädetään 5 §:n 3 momentissa.

3 §

Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltija edustaa niitä, joita voidaan haudata hautaan, sekä käyttää puhevaltaa hautaa koskeissa asioissa siten kuin hautaustoimilaissa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään.

Hautaoikeuden haltijasta ja siitä keitä haudataan voidaan haudata, sovitaan hautaa luovutettaessa. Jos sopimusta ei ole tehty vuoden kuluessa haudan luovutuspäivästä tai jos tehtyä sopimusta ei voida olosuhteiden muuttumisen johdosta noudattaa, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, milloin leskeä ei ole taikka hänkin on kuollut, ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. Jos heitä on useita, heidän on valittava hautaoikeuden haltija edustamaan heitä hautaa koskeissa asioissa. Hautaoikeuden uudesta haltijasta on ilmoitettava hautaustoimesta vastaavalle seurakunnan viranomaiselle.

Jos ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset eivät ole voineet sopia hautaoikeuden uudesta haltijasta, kirkkoneuvosto voi määrätä hautaoikeuden haltijan ja antaa etusijan paikkakunnalla asuvalle tai sille, joka on huolehtinut haudan hoidosta.

4 §

Hautaamisjärjestys

Jollei siitä, keitä haudataan voidaan haudata, ole sovittu 3 §:n 2 momentin mukaisesti, haudataan saadaan ensisijaisesti haudata vainaja, jota var-

ten hauta on luovutettu, ja tämän puoliso sekä lisäksi sattuneiden kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. Jollei tällaista sukulaista ole tai jos hautaoikeuden haltija siihen suostuu, haudataan saadaan haudata vainajan sisar ja veli sekä heidän lapsensa, sanottujen henkilöiden otto- ja kasvatilapset sekä näiden kaikkien puoliset. Hautaoikeuden haltijan suostumuksella voi hautaustoimesta vastaava seurakunnan viranomainen antaa luvan haudata hautaan muunkin henkilön, milloin siihen on erityinen syy.

5 §

Haudan hoito

Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Kirkkovaltuusto voi kuitenkin päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta. Milloin hautausmaalle on haudattu vainaja, jonka muiston vaalimista on pidettävä seurakunnan kannalta tärkeänä, kirkkovaltuusto voi päättää, että hauta hoidetaan seurakunnan kustannuksella.

Seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta ottaa korvauksesta määräajaksi vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi tehdä sopimuksia hautojen hoidosta myös siten, että hoitokorvaukset sijoitetaan erityiseen hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan.

Jos haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan vuoden määräajassa siitä, kun päätös on annettu hänelle tiedoksi. Jollei hän sitä tee, kirkkoneuvosto voi julistaa hautaoikeuden menetetyksi. Päätöksestä on tiedotettava 24 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Milloin hautaoikeuden haltijasta tai hänen olinpaikastaan ei saada tietoa, ilmoitus 3 momentissa tarkoitettua tai hautaustoimilain 14 §:n 3 momentissa tarkoitettua tai muusta hautaa koskevasta päätöksestä tai ilmoituksesta

on pantava tiedoksi haudalle. Päätöksestä tai ilmoituksesta on lisäksi kuulutettava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

6 §

Erimielisyyden ratkaiseminen

Kirkkoneuvosto ratkaisee erimielisyyden hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta, siitä keitä hautaan voidaan haudata, haudan haltijan velvollisuuksista tai muusta hautaa tai hautaamista koskevasta asiasta, jollei hautaustoimilaisa ole toisin säädetty.

7 §

Hautaustoimen ohjesääntö

Kirkkovaltuusto hyväksyy hautaustoimen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi.

Hautaustoimen ohjesääntöön on otettava tarkemmat toimeenpanoa ja menettelyä koskevat määräykset haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista ja hautaumuistomerkkien hyväksymisestä sekä hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.

8 §

Hautausmaakaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma

Kirkkovaltuusto hyväksyy jokaista hautausmaata varten hautausmaakaavan ja hautausmaan käyttösuunnitelman, jotka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettaviksi. Kirkkojärjestyksessä säädetään niistä asioista, joista hautausmaakaavassa ja hautausmaan käyttösuunnitelmassa on määrättävä.

IV OSA

HIIPPAKUNNAN HALLINTO

17 a luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Hiippakunta

Hiippakunta huolehtii itse toiminnastaan ja hoitaa talouttaan tämän lain ja kirkkojärjestyksen sekä niiden nojalla annettujen säännösten mukaan.

2 §

Toimielimet ja luottamushenkilöt

Hiippakunnan hallintoa hoitavat piispa, hiippakuntavaltuusto, tuomiokapituli, johtokunta ja tuomiokapitulin viranhaltijat.

Luottamushenkilöitä ovat 1 momentissa mainittuihin toimielimiin sekä tilapäisiin toimikuntiin valitut jäsenet ja muut hiippakunnan luottamustoimiin valitut henkilöt. Viranhaltijaa, joka lain tai muun säädöksen mukaan on virkansa perusteella jäsenenä toimielimessä, ei kuitenkaan pidetä siinäkään tehtävässä luottamushenkilönä.

3 §

Hallinto ja menettely

Jollei tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä, toimielimen koolle kutumisesta, puheenjohtajan tehtävistä, asioiden käsittelystä, päätösvaltaisuudesta, esteellisyydestä, äänestämisestä, ratkaisuvallan siirtämisestä, vaalikelpoisuudesta ja vaalin toimittamisesta hiippakunnan toimielimessä on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä seurakunnan toimielimiä varten säädetään.

17 b luku

Hiippakuntavaltuusto

1 §

Tehtävät

Hiippakuntavaltuuston tehtävänä on:

- 1) tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa;
- 2) hyväksyä vuosittain hiippakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sekä talousarvio;
- 3) hyväksyä hiippakunnan edellisen tilikauden toimintakertomus ja tilinpäätös;
- 4) perustaa ja lakkauttaa tuomiokapitulin virat, jollei 20 luvun 7 §:n 2 momentista muuta johdu;
- 5) käsitellä hiippakuntavaltuuston jäsenten, tuomiokapitulin, kirkkoneuvostojen, yhteisten kirkkoneuvostojen ja seurakuntaneuvostojen sille tekemät aloitteet; sekä
- 6) suorittaa muut kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä sille annetut tehtävät.

Hiippakuntavaltuusto voi asettaa enintään toimikaudekseen tuomiokapitulin avuksi sen alaisia johtokuntia, joiden tehtävät määrätään hiippakuntavaltuuston antamissa johtosäännöissä.

2 §

Jäsenet

Hiippakuntavaltuuston jäseniä ovat 14 maallikkoa ja 7 pappia.

Porvoon hiippakunnan hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenistä yksi on Ahvenanmaan seurakuntien ja Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenistä yksi saamelaiskäräjien valitsema.

Hiippakuntavaltuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen puheenjohtajan ja varapuheen-

johtajan. Puheenjohtajaksi on valittava maallikkojäsen.

Piispalla on hiippakuntavaltuuston kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei oikeutta ottaa osaa päätöksen tekemiseen. Arkkihiippakunnassa tämä koskee sekä arkkipiispaa että piispaa.

Kirkkohallituksen hiippakunnasta valitulla maallikkojäsenellä ja hiippakuntaan kuuluvalla pappisjäsenellä sekä tuomiokapitulin jäsenillä on hiippakuntavaltuuston kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei oikeutta ottaa osaa päätöksen tekemiseen.

3 §

Toimikausi

Hiippakuntavaltuuston toimikausi alkaa jäsenten vaalien toimittamista seuraavan toukokuun 1 päivänä ja kestää neljä vuotta.

4 §

Vaalikelpoisuus ja vaali

Hiippakuntavaltuuston jäsenen vaalikelpoisuudesta ja vaalista on vastaavasti voimassa, mitä kirkolliskokousedustajien vaalista kirkkolain 20 luvun 2—6 ja 6 a §:ssä säädetään. Tuomiokapitulin jäsen, viranhaltija tai päätoiminen työsopimussuhteinen työntekijä ei kuitenkaan ole vaalikelpoinen hiippakuntavaltuustoon.

5 §

Työjärjestys

Hiippakuntavaltuuston koolle kutumisesta, puheenjohtajien tehtävistä, aloitteiden tekemisestä, asioiden käsittelemisestä ja vaalien toimitamisesta määrätään tarkemmin hiippakuntavaltuuston hyväksymässä työjärjestyksessä.

18 luku

Piispa

1 §

Piispa ja piispan tehtävät

Piispa johtaa hiippakuntansa hallintoa ja toimintaa sekä valvoo seurakuntia ja pappeja.

3 §

Vaalin ajankohta, äänioikeus ja ehdokasasettelu

Vaalissa ovat äänivaltaisia

4) saamelaiskäräjien valitsema kirkolliskokousedustaja Oulun hiippakunnan piispan vaalissa;

5) kirkolliskokoukseen hiippakunnasta valitut maallikkoedustajat; sekä

6) maallikkovalitsijat, joita hiippakunnan kunkin seurakunnan kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston maallikkojäsenet valitsevat seurakunnan luottamustoimiin 7 luvun 3 §:n mukaan vaalikelpoisista jäsenistä niin, että valitsijoita 3—5 kohdissa mainitut valitsijat mukaan lukien tulee yhtä monta kuin 1 ja 2 kohdissa mainittuja pappeja ja lehtoreita; kustakin seurakunnasta tulee yksi valitsija ja muut valitsijat määräytyvät seurakunnan väkiluvun osoittamassa suhteessa tuomiokapitulin määräämän jaon mukaan.

Arkkipiispan vaalissa ovat äänivaltaisia myös muiden hiippakuntien tuomiokapitulien jäsenet sekä kirkolliskokoukseen hiippakunnista valitut edustajat ja saamelaiskäräjien valitsema edustaja.

19 luku

Tuomiokapituli

1 §

Tehtävät

Tuomiokapituli hoitaa hiippakunnassa kirkollista hallintoa ja toimintaa siten kuin tässä laissa, kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä säädetään ja niiden nojalla määrätään.

Tuomiokapituli edustaa kirkkoa hiippakunnan asioissa ja käyttää puhevaltaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa sekä tekee hiippakuntaa koskevat sopimukset ja muut oikeustoimet.

2 §

Jäsenet

Tuomiokapitulin jäseniä ovat puheenjohtajana piispa, varapuheenjohtajana tuomiorovasti, jona toimii tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherra, kaksi pappisasessoria, yksi maallikkojäsen sekä tuomiokapitulin lakimiesasessori ja hiippakuntadekaani.

Arkkihiippakunnassa arkkipiispa on tuomiokapitulin puheenjohtaja tuomiokapitulin käsitellessä niitä asioita, jotka lähemmin määrätään kirkkojärjestyksessä. Piispalla on tällöin oikeus olla saapuvilla ja ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen. Milloin piispa toimii tuomiokapitulin puheenjohtajana, arkkipiispalla on oikeus olla saapuvilla ja ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen.

Kenttäpiispa on lisäjäsenenä tuomiokapitulissa, jos virkavirhettä tai kurinpitoa koskevassa asiassa on kysymys sotilaspapista.

Tuomiokapituli määrää viideksi vuodeksi kerrallaan pappisjäsenille varajäseniksi viisi kokenutta pappia ja tuomiokapitulin lakimiesasessorille kaksi varajäsentä sekä määrää järjestyksen, jossa heidät esteen tai esteellisyyden sattuessa kutsutaan jäseneksi. Maallikkojäsenellä on ensimmäinen ja toinen varajäsen, jotka tässä järjestyksessä tulevat hänen tilalleen esteen tai esteellisyyden sattuessa.

3 §

Kelpoisuusehdot ja valinta

Pappisasessoriksi kelpoinen on hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan kirkkoherra tai kapalainen, jolla on kirkkojärjestyksessä määrätty pätevyys. Pappisasessori valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Vaalissa on äänioikeus hiippakunnan papeilla, jollei 5 luvun 5 §:stä muuta johdu, sekä lehtoreilla. Kukin äänestää yhtä ehdokasta.

Maallikkojäseneksi kelpoinen on hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan maallikkojäsen, joka on vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen ja suostunut ehdokkaaksi. Maallikkojäsen ja varajäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Vaalissa on äänioikeus hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenillä.

Tuomiokapitulin lakimiesasessoriksi ja hänen varajäsenekseen kelpoinen on oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut henkilö, joka on perehtynyt tuomarin tehtäviin tai hallintoon.

Tuomiokapitulin hiippakuntadekaaniksi kelpoinen on pappi, joka on suorittanut ylemmän pastoraalitutkinnon ja joka on perehtynyt kirkolliseen elämään ja koulutustehtäviin.

4 §

Päätösvaltaisuus

Tuomiokapituli on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Tuomiokapituli käsittelee kuitenkin asian täysilukuisena, jos se koskee:

1) papinvaalin vaaliehtotukseen kohdistuvaa oikaisuvaatimusta; tai

2) papin tai lehtorin pysymistä kirkon tunnuksessa.

Vaaliehtotusta tehtäessä tai oikaistaessa äänestetään jokaisesta sijasta erikseen.

5 §

Toimivallan siirtäminen

Tuomiokapitulin viranhaltijalle voidaan kirkkojärjestyksessä määrättyissä rajoissa antaa

oikeus ratkaista tuomiokapitulin puolesta asioita, joiden merkitys ei vaadi niiden käsittelyä tuomiokapitulissa. Viranhaltijan päätös voidaan kirkkojärjestyksessä määrättyllä tavalla siirtää tuomiokapitulin ratkaistavaksi.

7 §

Suullinen käsittely, katselmus ja kuuleminen

Kun asianosainen kutsutaan suulliseen käsittelyyn tai katselmukseen, kutsussa on samalla ilmoitettava, ettei poissaolo estä asian käsittelyä tai ratkaisua.

11 §

Lääninrovasti

20 luku

Kirkolliskokous

7 §

Kirkolliskokouksen tehtävät

Kirkolliskokouksen asiana on:

12) tarkastuttaa kirkon keskusrahaston ja muiden kirkkohallituksen sekä hiippakuntien viranomaisten hoidossa olevien rahastojen ja muiden varojen tilit ja hallinto, vahvistaa niiden tilinpäätökset ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä;

9 §

Esitykset, aloitteet ja asioiden käsitteleminen

Piispainkokouksella, kirkkohallituksella ja hiippakuntavaltuustolla on oikeus tehdä esityksiä sekä edustajalla aloitteita kirkolliskokoukselle. Niiden käsittelemisestä täysistunnossa ja valiokunnissa sekä äänestämisestä ja vaalin toi-

mittamisesta määrätään kirkkojärjestyksessä. Tarkempia määräyksiä niistä voidaan antaa työjärjestyksessä.

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon sopimusvaltuuskunta

2 §

Kirkkohallituksen tehtävät

Kirkkohallituksen tehtävänä on, jollei tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä:

7) perustaa ja lakkauttaa kirkkohallituksen virat, jollei 20 luvun 7 §:n 2 momentista muuta johdu;

Kirkkohallitus edustaa kirkkoa ja käyttää sen puhevaltaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa sekä tekee kirkon puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet, jollei 19 luvun 1 §:n 2 momentista muuta johdu.

6 §

Kirkon keskusrahasto

Kirkon keskusrahasto on kirkon yhteinen rahasto, jonka varoja käytetään keskusrahaston talousarvion puitteissa:

6) hiippakuntien menoihin;

Kirkon keskusrahasto toimii kirkon eläkelaitoksena ja huolehtii sen tehtävistä siten kuin siitä erikseen säädetään.

23 luku

Kurinpitomenettely

4 §

Tutkinta-asiamies ja kurinpitoasiamies

Tuomiokapituli määrää hiippakunnassa suoritettavaa kurinpitoasian valmistavaa tutkintaa varten tutkinta-asiamiehen neljäksi vuodeksi kerrallaan. Tutkinta-asiamiehen tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut tai muun tehtävään soveltuvan koulutuksen saanut kirkon toimintaan ja hallintoon perehtynyt henkilö.

5 §

Valmistava tutkinta

Jos 3 §:ssä mainitulla viranomaisella on perusteltua aihetta olettaa kurinpitovaltansa alaisen papin tai muun viranhaltijan syyllistyneen virkarikokseen tai sellaiseen menettelyyn, josta voi seurata kurinpitorangaistus, sen on huolehdittava siitä, että asiassa suoritetaan valmistava tutkinta. Tutkinnan suorittaa hiippakunnan tutkinta-asiamies. Tutkinnan valmistuttua viranomaisen on, jos tutkinta antaa siihen aihetta, toimitettava tutkinta-aineisto viralliselle syyttäjälle tai kurinpitoasiamiehelle taikka pantava viireille kurinpitomenettely.

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

1 §

Alistaminen

Milloin seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen päätös on alistettava, alistamisen toimittaa ja asiakirjat lähettää tuomiokapitulille seurakunnan viranomaisen päätöksen osalta kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto ja seurakuntayhtymän päätöksen osalta yhteinen kirkkoneuvosto. Jos alistettavan asian tutkiminen kuu-

luu kirkkohallitukselle tai opetusministeriölle, tuomiokapituli lähettää asiakirjat ja oman lausuntonsa kirkkohallitukselle. Opetusministeriölle alistettava päätös lähetetään sen tutkittavaksi vain, jos kirkkohallitus puoltaa sen hyväksymistä.

— — — — —
3 §

Oikaisuvaatimus

Viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä, jollei tässä laissa toisin säädetä, kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraavasti:

1) seurakunnan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston, sen jaoston sekä sen alaisen toimielimen, luottamushenkilön ja viranhaltijan päätöksestä kirkkoneuvostolle tai seurakuntaneuvostolle;

2) seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston, sen jaoston sekä sen alaisen toimielimen, luottamushenkilön ja viranhaltijan päätöksestä yhteiselle kirkkoneuvostolle;

3) kirkkoherran päätöksestä, joka koskee kirkkojärjestyksen 6 luvun 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua vapaa-ajan, vuosiloman ja virkavapauden myöntämistä, tuomiokapitulille ja muissa asioissa kirkkoneuvostolle tai seurakuntaneuvostolle;

4) tuomiokapitulin päätöksestä, joka koskee 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua papin ja 6 luvun 12 §:ssä tarkoitettua lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa sekä kirkkojärjestyksen 6 luvun 22 §:ssä tarkoitettua papinvaalin vaaliehtotusta, sekä tuomiokapitulin alaisen toimielimen ja viranhaltijan päätöksestä tuomiokapitulille;

5) kirkkohallituksen jaoston, virastokollegion, kirkon keskusrahaston eläkerahaston johdon ja muun toimielimen sekä viranhaltijan päätöksestä kirkkohallitukselle; sekä

6) papinvaalissa tai seurakuntavaalissa käytävästä vaaliluettelosta vaalilautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kirkonkirjoihin sisältyvien väestötietojen oikaisusta on voimassa, mitä väestötietolaissa (507/1993) säädetään. Seurakunnan jäsenrekis-

terissä olevien muiden kuin väestötietojen oikaisusta on voimassa, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

4 §

Kirkollisvalitus

Kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, seurakunnan ja hiippakunnan vaalilautakunnan, hiippakuntavaltuuston, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen päätökseen sekä kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston oikaisuvaatimuksen tai kurinpitomenettelyn johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kirkollisvalituksella hallinto-oikeudelta. Alistettavassa asiassa valitus tehdään kuitenkin alistusviranomaiselle.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;

2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai

3) päätös on muuten lainvastainen.

Valitus seurakunnan tai seurakuntayhtymän alistettavasta päätöksestä voidaan perustaa myös siihen, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen. Alistusviranomaisen päätöksestä voidaan valittaa vain 2 momentin mukaisella perusteella.

Valittajan tulee esittää 2 tai 3 momentissa tarkoitettujen valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

5 §

Oikaisuvaatimus- ja valituskelpoisuus

Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta.

6 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä seura-

kunnan viranomaisen päätöksestä myös seurakunnan jäsen.

Seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsen seurakunta ja sen jäsen sekä seurakuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen seurakunta ja sen jäsen.

Milloin seurakunnan viranomaisen alistama päätös on jätetty tutkimatta tai vahvistamatta taikka sitä on muutettu, kirkkoneuvostolla tai seurakuntaneuvostolla on oikeus valittaa ratkaisusta. Jos alistetun päätöksen on tehnyt seurakuntayhtymän viranomainen, valitusoikeus on yhteisellä kirkkoneuvostolla. Jos alistettua päätöstä on muutettu tai se on jätetty tutkimatta, asianosaisen tai seurakunnan jäsenen valitusoikeudesta on voimassa, mitä 4 §:n 2 momentissa ja edellä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Tämän lain, kirkkojärjestyksen tai kirkon vaalijärjestyksen mukaisesti päätöksen tehneellä kirkollisella viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen.

Kurinpitoasiamiehellä on oikeus valittaa 23 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 4 §:n 3 momentissa tarkoitetussa kurinpitoasiassa annetusta päätöksestä.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kirkollisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kirkollisvalituksin myös se, jolla on 1 tai 2 momentin nojalla oikeus tehdä kirkollisvalitus.

7 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus vaaliluettelosta

Kirkkoherra saa tehdä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen papinvaalin ja seurakuntavaalien vaaliluetteloa vastaan sillä perusteella, että joku on virheellisesti jätetty pois vaaliluettelosta taikka merkitty siihen äänioikeutta vailla olevaksi tai äänioikeutetuksi.

Äänioikeutetun seurakunnan jäsenen oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus määräytyy tämän luvun 6 §:n 1 momentin mukaan.

Hallinto-oikeuden on ratkaistava vaalilautakunnan päätöksestä tehty valitus ennen vaalin toimittamista sekä lähetettävä tieto päätöksestä henkilölle, jonka äänioikeutta päätös koskee, sekä vaalilautakunnalle.

8 §

Valittaminen eläkepäätöksestä

Muutoksenhausta kirkon keskusrahaston evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain (258/1970) nojalla antamaan päätökseen säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisa ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaisa.

9 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kirkollisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 15 §:ssä tarkoitettua vaaliluetteloa vastaan on kuitenkin tehtävä viimeistään saman luvun 18 §:ssä säädetyn vaaliluettelon nähtävilläoloajan päättymisen jälkeisenä toisena arkipäivänä.

10 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusosoitus

Päätökseen, josta saa tehdä kirkollisvalituksen, on liitettävä valitusosoitus.

Päätökseen, josta saa tehdä oikaisuvaatimuksen, on liitettävä ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä.

Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, on liitettävä ilmoitus muutoksenhakukiellosta ja siitä, mihin säännökseen kielto perustuu.

11 §

Päätöksen tiedoksianto

Asianosaiselle lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen, välipäätös, kutsu ja muu sellainen ilmoitus erikseen tiedoksi kirjeellä, jollei sitä ole annettu hänelle kirjallisesti kokouksessa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja tai alistus- tai valitusviranomaisen päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi tai papinvaalissa vaalin tulos julistettu.

Hautaoikeuden haltijan katsotaan saaneen 17 luvun 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua päätöksestä tiedon, kun sitä koskeva kuulutus on julkaistu lehdessä.

Tiedoksiannosta eläkeasiaa koskevasta päätöksestä säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaissa ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaissa.

12 §

Toimivaltainen hallinto-oikeus

Valitus tehdään:

1) tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston sekä hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan ja seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä tuomiokapituli sijaitsee; ja

2) kirkkohallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallintoriita-asia käsitellään siinä hallinto-oikeudessa, joka 1 momentin mukaan on toimivaltainen käsittelemään hallintoriidassa asianosaisena olevan kirkollisen viranomaisen päätöksestä tehdyn valituksen. Jos hallintoriidan osapuolina on kaksi kirkollista viranomaista, asian käsittelee se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirissä vastaajana oleva viranomainen 1 momentin mukaan sijaitsee.

13 §

Jatkovalitus

Hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos hallinto-oikeuden päätös koskee valitusta seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä, siitä on viipymättä julkaistava ilmoitus asianomaisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän ilmoitustaululla.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu. Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista.

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla:

1) kirkolliskokouksen ja piispainkokouksen päätökseen;

2) piispan ja tuomiokapitulin yhdessä tekemään päätökseen pappisvirkaan hyväksymisestä eikä piispan yksin muutoin kuin 19 luvun 5 §:n nojalla tekemään päätökseen;

3) kirkkohallituksen 8 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen;

4) tuomiokapitulin päätökseen, jonka se on tehnyt kirkkojärjestyksen 2 luvun 3 §:ssä ja 9 §:n 2 momentissa, 6 luvun 13 §:ssä, 16 §:n 1 momentissa, 20 §:ssä, 29 §:n 1 momentissa, 33 §:ssä, 35 §:n 1 momentissa ja 57 §:ssä, 9 luvun 7 §:ssä ja 19 luvun 11 §:ssä ja kirkon vaali-järjestyksen 2 luvun 30 §:n 3 momentissa, 62 §:n 1—4 momentissa ja 63 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa asioissa, sekä päätökseen, joka koskee kirkkojärjestyksen 6 luvun 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua seurakuntatyön johtamisen tutkimuksen hyväksymistä;

5) vaalilautakunnan päätökseen, joka koskee kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 39 §:n 1 momentin 2—8 kohdassa tai 2 ja 3 momentissa tarkoitettua asiaa, eikä vaaliviranomaisen toimen-

piteeseen tai päätökseen, joka koskee ennakkoäänestyksen toimittamista kotona; sekä

6) hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee papinvaalin tai seurakuntavaalin vaaliluetteloa.

Seurakunnan jäsenellä ei ole 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen, tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

15 §

Vaalituloksen oikaiseminen

Jos luottamushenkilön tai viranhaltijan vaalissa on menetelty lainvastaisesti, vaali on kumottava tai, jos virheellisyys koskee vain vaalin tuloksen laskemista, määrättävä se oikaistavaksi. Jos piispanvaalissa, papinvaalissa, seurakuntavaalissa taikka kirkolliskokousedustajan tai hiippakuntavaltuuston jäsenen vaalissa on menetelty laittomasti ja se on saattanut vaikuttaa vaalin tulokseen, vaali on määrättävä toimitettavaksi uudelleen, jollei valitusviranomainen voi oikaista vaalin tulosta.

16 §

Muut lainkäyttöasiaa koskevat säännökset

Jollei tässä laissa toisin säädetä, valituksen ja hallintoriita-asian käsittelyssä noudatetaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

1 §

Täytäntöönpanokelpoisuus

Jollei tässä laissa tai sen nojalla muuta säädetä, kirkkohallituksen, hiippakuntavaltuuston tai tuomiokapitulin päätöstä täytäntöönpanossa on noudatettava, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään. Kirkkohallitus, hiippakuntavaltuusto tai tuomiokapituli saa kuitenkin itse päättää, että sen päätös pannaan täytäntöön välittömästi, jos asia on niin kiireellinen, että viivytys aiheuttaisi erityistä vahinkoa.

3 §

Pöytäkirjan pitäminen nähtävänä

Kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston pöytäkirja ja seurakuntavaalien tuloksen vahvistamista koskeva vaalilautakunnan päätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu. Seurakunnan muun viranomaisen pöytäkirja pidetään vastaavasti nähtävänä, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Alistus- ja valitusviranomaisen päätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään yleisesti nähtävänä samalla tavalla kuin kirkkoneuvoston pöytäkirja.

Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

4 §

Tiedoksianto seurakunnalle, seurakuntayhtymälle, hiippakunnalle tai kirkolle

— — — — —
Hiippakunnalle tiedoksi annettava haaste tai muu tiedoksianto on toimitettava tuomiokapitulin puheenjohtajalle tai sille viranhaltijalle, joka tuomiokapitulin työjärjestyksessä on määrätty ottamaan vastaan tiedoksiantoja.

Siitä, milloin haasteen ja yleisen tuomioistui-
men päätöksen on katsottava tulleen tiedoksi,
säädetään oikeudenkäymiskaaressa. Muun il-
moituksen tai asiakirjan tiedoksisaamisesta on
voimassa, mitä hallintolaissa säädetään.

5 §

Hallintoasian käsittely

Käsiteltäessä hallintoasiaa kirkollisissa viran-
omaisissa on noudatettava, mitä hallintolaissa ja
sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa
annetussa laissa (13/2003) säädetään, jollei täs-
tä laista muuta johdu. Hallintolain 28 §:n 1 mo-
mentin 6 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta kirkol-
lishallinnossa.

Kirkkohallituksen luottamushenkilö sekä vi-
ranhaltija ja työntekijä voi kuitenkin sen estä-
mättä, mitä hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 ja 5
kohdassa säädetään, käsitellä evankelis-luteri-
laisen kirkon eläkelakiin tai evankelis-luterilai-
sen kirkon perhe-eläkelakiin perustuvaa eläke-
asiaa tai eläketurvan järjestämiseen liittyvää ky-
symystä, joka koskee seurakuntaa, seurakun-
tayhtymää tai eläkesopimuksen kirkkohallituk-
sen kanssa tehnyttä kirkollista yhdistystä, sää-
tiötä tai muuta yhteisöä tai näiden palveluksessa
olevaa viranhaltijaa tai työntekijää.

Päätöksen perustelut voidaan jättää esittämät-
tä, jos päätös koskee kirkollisen monijäsenen
toimielimen toimittamaa vaalia.

6 §

*Kokouksen johtaminen ja puheoikeuden rajoit-
taminen*

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pi-
tää huolta järjestyksestä kirkollisen toimielimen
kokouksessa. Mikäli jäsen käytöksellään häirit-
see kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee ke-
hottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos
hän ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi
määrätä hänet poistettavaksi. Jos syntyy epäjär-
jestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lope-
tettava kokous.

Jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevas-
sa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asi-
assa. Jos jäsen puheessaan poikkeaa asiasta, pu-
heenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan
asiaan. Jos jäsen ei noudata kehotusta, puheen-
johtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos
jäsen ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhet-
taan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan
kieltää häntä jatkamasta puhetta.

Työjärjestyksessä tai muussa ohje- tai johto-
säännössä voidaan antaa kokouksen kulun tur-
vaamiseksi tarpeellisia määräyksiä jäsenten pu-
heenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa.

Mitä edellä säädetään toimielimen jäsenestä,
koskee myös sitä, jolla on lakiin tai sen nojalla
annettuun säännökseen tai määräykseen perustu-
va läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouk-
sessa.

8 §

Julkisuus ja salassapito

— — — — —
Luottamushenkilöllä on oikeus saada viran-
omaiselta tietoja sekä nähtäväkseen asiakirjoja,
joita hän toimessaan pitää tarpeellisina, jollei sa-
lassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.
— — — — —

9 §

Esittelijän vastuu

Milloin kirkollisen viranomaisen päätös on kirkkolailla tai sen nojalla annetulla säädöksellä taikka virkaesimiehen käskyllä määrätty tehtäväksi viranhaltijan esittelystä, esittelijä on vastuussa siitä, mitä hänen esittelystään on päätetty, jollei hän ole ilmoittanut pöytäkirjaan tai päätöstalioon merkittäväksi eriävää mielipidettään.

10 a §

Naisten ja miesten edustus toimielimissä

Kirkollisissa toimielimissä lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, piispainkokousta, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

11 §

Luottamushenkilön toimikausi

Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja sen jälkeenkin, kunnes toinen on valittu hänen sijaansa. Jos on valitettu vaalista, jolla luottamushenkilö on valittu, hänen on hoidettava tointaan, kunnes valitus on ratkaistu ja, mikäli uusi vaali toimitetaan, kunnes toinen on valittu.

15 §

Päätösvaltaisuus poikkeusoloissa

Tuomiokapituli voi 1 momentissa mainituissa tilanteissa tehdä tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston toimivaltaan kuuluvat välttämättömät ja kiireelliset päätökset piispan tai tuo-

miorovastin ja kahden muun tuomiokapitulin jäsenen läsnä ollessa.

26 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

7 §

Hautaustoimi

Jos seurakunta on ennen tämän lain voimaantuloa luovuttanut haudan ainiaaksi, tämä luovutus on edelleen voimassa niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaan sovelletaan kuitenkin, mitä 17 luvun 5 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ennen tämän lain voimaantuloa valittujen hiippakuntakokousten ja rovastikuntakokousten toimikausi päättyy neljän kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Kirkkolain 19 luvun 2 §:n mukainen tuomiokapitulin kokoonpano otetaan käyttöön viiden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

Tätä lakia ei sovelleta oikaisuvaatimukseen, valitukseen eikä alistukseen, joka tehdään ennen tämän lain voimaantuloa annetusta päätöksestä, hallintoriita-asiaan, joka pannaan vireille ennen tämän lain voimaantuloa, eikä tällaisen asian käsittelyyn valituksen johdosta ylemmässä valitusviranomaisessa.

Tämän lain voimaan tullessa tuomiokapitulin hiippakunnallisesta toiminnasta vastaavan viranhaltijan virkanimike muuttuu hiippakuntadekaaniksi. Viranhaltija, joka ei lain voimaantullessa täytä viran kelpoisuusehtoja, säilyttää virkasuhteensa.

EV 127/2003 vp — HE 121/2003 vp

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2003
